

щата съмъсена комисия, отъ началника на стопанската секция при О. Н. А. Loveday, върху захарта, се разглежда статистиката на наличните запаси отъ захаръ не само отъ сѫщото това гледище, но и отъ онова на действителните количествени резултати, дадени за отдѣлните страни.

Въ повечето държави захарът е подъ фискаленъ контролъ и въ тия държави по-голъмата част отъ запасите, които не сѫ предназначени за дребната търговия или не сѫ отъ непосрѣдствена нужда на фабрикантите на други захарни произведения, се складира въ антрепозитите при митниците, понеже чикой нѣма интересъ да държи голѣми стокове, за които сѫ платени надлежните такси, и да имобилизира по такъвъ начинъ значителни капитали, представящи стойността не само на захарът, но и на внесените такси. Така че, за изработване статистиките на запасите отъ захаръ сѫ възможни два метода. Потрѣбните сведения могатъ да се изискватъ или отъ директорите на антрепозитите и други складове, или пъкъ отъ притежателите на захарът. Въ случаите, когато захарът е подложен на фискаленъ контролъ, сведенията трѣба да се изискватъ отъ антрепозитите и другите складове, защото държавните чиновници-контролори сѫ длъжни да притежаватъ потрѣбните данни. За тази цел, въ доклада се препоръчватъ следните пожелания, които се възприеха отъ втората секция и отъ общото събрание:

М. С. И. намира за подходящи следните мѣрки, относно страните, въ които всичката захаръ, както отъ мѣстно производство, тѣй и внесена отъ странство, е подложена на фискаленъ контролъ:

1. а) Желателно е, да се изработватъ и да се публикуватъ веднага следъ изработването имъ официални статистики за наличните запаси захаръ, за които още не е платено мито и акцизъ. За захаръ трѣба да се счита сировата захаръ, произходяща отъ турбините и добиваната отъ нея рафинирана захаръ; меласата, гликозата и озахарените произведения тукъ не влизатъ;

б) Желателно е, да се установява годишното количество на всички налични стокове захаръ въ антрепозитите, включително фабриките и др. мѣста;

в) За изработването на периодични — месечни или други — статистики на стоковете, желателно е да се използватъ, наредъ съ резултатите отъ годишното установяване на наличността, и данните отъ регистрите, които се водятъ отъ органите на фиска, натоварени да завеждатъ митническите или други контролирани антрепозити, — регистри, въ които се вписватъ постижилите и изнесените отъ антрепозитите количества захаръ, както и количеството на сировата захаръ, произведена въ фабриките, намиращи се подъ контрола на властта;

2. По принципъ, предпочтително е, щото транзитираните количества захаръ да бѫдатъ отписвани отъ регистрите на антрепозитите или фабрични складове, отдѣто сѫ експедирани, само следъ като се получи съобщението за пристигането имъ на мѣсто-назначение (или за изгубването имъ презъ време на транспорта);

3. Желателно е, властите на отдѣлните страни да публикуватъ цифри за своите стокове захаръ предъмѣтната въ рафинирана захаръ; въ всички случаи,

обаче, тѣ бѫтъ трѣбвало да посочватъ какъвъ процентъ е билъ възприетъ при превръщането на всѣко отдельно количество въ рафинирана захаръ или въ сурова захаръ;

4. Статистиките за стоковете захаръ, изработвани по този начинъ, трѣбга да изразяватъ наличността къмъ последния денъ на всѣки месецъ и да бѫдатъ публикувани презъ течение на следния месецъ;

5. Изработените статистики да се помѣстватъ въ една отъ официалните правителствени месечни публикации.

21. Статистика на реалните заплати. —

Отъ името на учредената презъ 1925 год., на сесията въ Римъ, комисия за проучване проблемите досежно международните сравнения на реалните заплати, нейниятъ докладчикъ Michel Huber, директоръ на централната статистическа служба въ Франция, представи единъ много цененъ докладъ, подъ насловъ: *Международното сравнение на реалните заплати*. Въ доклада се констатира, че макаръ статистиката за заплатите да е само част отъ общата статистика за цените, все пакъ тя изисква специално проучване. Заплатата, т. е. цената на една опредѣлена работа (трудъ), трѣбва да се разглежда отъ две различни гледища: отъ това на работодателя, който я заплаща, и отъ онова на работника, който я получава. За работодателя, платената заплата е единъ отъ елементите, образуващи kostume-mata стойност на производството; за работника, тя не е само цената на известно количество трудъ, но и единъ доходъ, често пъти единствения доходъ, съ който той разполага за подържане своеото и на семейството си сѫществуване. Една важна задача на статистиката на заплатите е, да даде възможност да се прицени, доколко наемникътъ е въ състояние да задоволява своите сѫществени нужди. Заплатата се изразява въ пари. Тѣй изразената заплата е номиналната заплата, която е сравняема, ако отношението на монетните единици е неизмѣнно, или поне, ако курса на парите е твърдъ (постояненъ). Покупната сила на парите, обаче, често варира, дори и ако стойността имъ не се измѣня. За да се избѣгне — при сравнението на заплатите — пертурбиращето влияние, оказвано отъ различието въ покупната сила на парите, прибѣгва се до превръщане номиналната заплата въ реална заплата, т. е. въ съответната и покупна сила, така че заплатата да бѫде изразена въ реалните блага, необходими за сѫществуването на работника. Прочее, реалната заплата е стойността на заплатата, изразена въ пари и съразмерна съ нивото на цените.

Очевидно, проблемата е значително трудна. Реалната заплата трѣбва да изразява покупната сила, съдѣржаща се въ номиналната заплата, т. е. количеството реални блага, което работникътъ може да си достави съ получената сума пари за едно опредѣлено количество трудъ. Потрѣбните за опредѣляне на реалните заплати елементи трѣбва да се дирятъ,